

Mýtům i reálným rizikům spojeným s používáním technologií se věnovala konference Digitální wellbeing dětí. Představila strategický dokument Rady EU

TISKOVÁ ZPRÁVA

Praha 30. listopadu 2022 - Aktuální pohled na problematiku digitálního wellbeingu u dětí představila odborná konference, kterou uspořádal SKAV (Stálá konference asociací ve vzdělávání). Konference se uskutečnila v rámci českého předsednictví v Radě EU pod záštitou MŠMT. Problematiku digitálního wellbeingu si Česká republika pro své předsednictví zvolila jako prioritu v oblasti vzdělávání, přičemž právě včera k tomuto tématu schválila strategický dokument [Rada EU](#), které v Bruselu předsedal ministr školství, mládeže a tělovýchovy Vladimír Balaš.

Cílem českého předsednictví v této oblasti bylo podle ředitele Odboru EU MŠMT **Martina Fatury** otevřít téma digitálního wellbeingu na evropské úrovni, kde dosud neexistoval [strategický dokument](#), který by toto téma zmiňoval. Dokument připomíná závěry Gothenburg Social Summitu z roku 2017, na kterém bylo zdůrazněno, že 44 procent Evropanů nemá základní digitální dovednosti a kompetence, zatímco 90 procent pracovních pozic v budoucnosti je bude vyžadovat. Reflektuje také zkušenosti s digitálním vzděláváním během pandemie covid-19.

Dopolední odborný program zahájili tři zahraniční speakeři. **Tracy Burns**, ředitelka výzkumu Národního centra pro vzdělávání a ekonomiku ve Washingtonu (OECD / The National Centre on Education and the Economy) mluvila mimo jiné o tom, na co bychom se měli zaměřit, pokud chceme zajistit spravedlivý přístup dětí k technologiím a využít je k odstraňování vzdělávacích nerovností. **Beth Havinga**, výkonná ředitelka EdTech Alliance a adSAFE AI Alliance, zdůraznila potřebu vytvářet pro děti v digitálním prostředí smysluplné vzdělávací příležitosti v digitálním prostředí. **Mark Laanpere**, profesor matematiky a výpočetní techniky Talinské univerzity a zakladatel estonského Centra pro vzdělávací technologie, mluvil o tom, jak nová témata jako digitální wellbeing vstupují do národního kurikula a s jakými překážkami se vzdělávací systém vyrovnává při implementaci takových změn.

V druhém bloku přednášek se program konference vrátil do Česka. Otevřeli jej zástupci středoškolských organizací. **Barbora Dolenská** a **Antonín Pipa** z České středoškolské unie hovořili o tom, že ve škole chybí výuka digitální a mediální gramotnosti. V rámci informatiky, která se kterou se podle nich začíná ve škole poměrně pozdě, se učí základy jako psaní ve Wordu a je opomíjeno, co je pro děti nejdůležitější. Cítila byla i nedůvěra k tomu, že jejich učitelé jim v tomto mohou být průvodcem. “Mnoho lidí trpí závislostí na digitálních technologiích, nikdo ale neví, jak se jí zbavit. Všichni kritizují, že jsme pořád na mobilech, nikdo nám ale neřekne, jak to máme dělat jinak,” podotkla Barbora Dolenská. Zákaz podle nich nic neřeší. **Jan Gondek** ze Středoškolského sněmu hl. m. Prahy podotkl, že ideálním stavem není ani úplná liberalizace, ale učitelé by měli monitorovat, aby je žáci přístroje používali tak, jak mají.

“Wellbeing je jen jeden, ale jsou dvě prostředí, ve kterých musíme dbát na to, aby byl naplňován,” uvedla svou prezentaci **Lenka Felcmanová**, předsedkyně ČOSIV a vedoucí pracovní skupiny Wellbeing v rámci Partnerství pro vzdělávání 2030+. V online i “offline” prostředí je podle ní důležité, aby byly naplňovány stejné potřeby, byť za jiných podmínek. Upozornila na řadu odlišností daných lidskou fyziologií. Například na oslabenou schopnost vyhodnocovat nebezpečí v online prostředí, kde není možné řídit se neverbálními signály. **Bořivoj Brdička** z Jednoty školských informatiků a člen pracovní skupiny Wellbeing Partnerství 2030+ poukázal mimo jiné na to, že představa o přímé úměře mezi časem stráveným v digitálním prostředí a wellbeingem je mýtus a že by se rodiče či učitelé spíše než na zakazování měli soustředit na hledání rovnováhy. Důležitá je přitom nejen otázka jak dlouho, ale i jak (například pasivní/aktivní využívání). Upozornil, že stejně jako na wellbeing mohou mít digitální technologie pozitivní vliv také na výukové výsledky dětí, pokud jsou využívány odpovídajícím způsobem.

Radka Kůřilová z Replag me a **Adéla Lábusová** z Jules a Jim vyzvaly k realistickému pohledu na přínosy a rizika spojená s používáním digitálních technologií. “Je důležité si uvědomit, že digitální technologie je s námi třicet let, což ještě není celá jedna generace. Nemáme zatím dlouhodobé zhodnocení, s jistým zjednodušením jsou tu dvě hypotézy - první vychází z toho, že technologie nedostatečně nahrazují aktivity reálného světa, druhá vidí technologie jako přidanou hodnotu, která aktivity reálného světa obohacuje,” uvedla společný příspěvek Adéla Lábusová.

Za podstatné přednášející považují to, zda dítě zvolí při používání digitálních technologií cestu “přínosu”, nebo rizika. Míra rizika přitom výrazně souvisí s tím, co se odehrává v “offline” životě dítěte. “Poslední letošní studie zkoumala, jak technologie vstupují do života velkého vzorku teenagerů a rodičů. Negativní dopad, jako je narušený spánek nebo zhoršení body image, zjistili v nějaké míře u 37 procent dospívajících. Rozdíl mezi nimi a těmi, u kterých výzkum negativní dopady nezjistil, nebyl v čase, ale v rodičích. Záviselo na tom, jestli se společně zapojují do online světa, jestli s dětmi o digitální prostředí mluví, jak sami reflektují svoje vlastní aktivity v digitálním prostředí,” řekla Radka Kůřilová.

Odpolední diskusní panely se soustředily na začlenění digitálního wellbeingu do školního kurikula a jeho implementací do školní praxe a na podporou rozvoje digitálního wellbeingu v praxi.

Záznam konference je k dispozici online v jazyce řečníků i v českém překladu [zde](#).

Více k tématu wellbeingu (včetně digitálního) najdete od dnešního dne i na webu wellbeingveskole.cz.

stálá konference asociací ve vzdělávání

Kontakt pro média:

Radka Hrdinová, SKAV, 603 177 791, radka.hrdinova@skav.cz

Definice digitálního well-beingu, jak jej představily Závěry Rady o podpoře well-beingu v digitálním vzdělávání:

Jde o "pocit fyzické, kognitivní, sociální a emocionální spokojenosti, který všem jednotlivcům umožňuje zapojovat se s jistotou do všech prostředí digitálního učení, mimo jiné prostřednictvím nástrojů a metod digitálního vzdělávání a odborné přípravy, v maximální míře využívat svého potenciálu a seberealizovat se, pomáhá jim chovat se bezpečně na internetu a podporuje posílení jejich v on-line prostředí."

[SKAV](#) (Stálá konference asociací ve vzdělávání, z. s.) je zastřešující platforma organizací, které usilují o progresivní změny ve vzdělávání. Je moderátorem smysluplné diskuze a advokátem klíčových témat. Centrem zájmu členů jsou co nejlepší podmínky pro učení žáků a co nejlepší vztahy mezi žáky a učiteli. Věříme, že smyslem vzdělávání je, aby každý mohl rozvíjet svůj potenciál, najít své místo ve společnosti a prožít spokojený život. Sledujte aktuální informace o SKAV na [Facebooku](#) a [Twitteru](#).